

MANÉ ESPINOSA

La infermera de Sant Pau Meritxell Pérez i el pacient covid Xavier Ollé celebren un any després la seva comunicació enmig del coma

ANA MACPHERSON
 Barcelona

Una infermera de l'uci de Sant Pau va provar sort amb àudios familiars per estimular un pacient sedat, gravíssim i gairebé sense resposta

La veu dels seus fills va activar alguna cosa en ple coma

En acostar-li a l'orella l'enregistrament de les veus dels seus fills, va estrènyer la mà. Estava en coma! Meritxell Pérez, infermera del torn de nit a l'uci covid de Sant Pau, resumeix així la seva sorprenent experiència amb un pacient que va passar un duríssim mes a intensius.

Xavier Ollé, de 67 anys, ha tingut una covid de les dures. Aquell mes d'uci (ara fa un any que en va sortir) va estar a un pas de la mort diverses vegades. "Els somnis, buf, tan dolents. Es repetien i els continuo recordant. Un tren que sonava contínuament i gent que pujava com contenta. Però jo em rebel·lava, no hi volia pujar, no volia entrar al túnel. En algunes repeticions del somni vaig estar a punt de pujar-hi", explica assegut al costat de la infermera.

S'estrenen les mans. "Els xiulets no eren d'un tren, sinó de les bombes que sonen contínuament a l'uci. Un mes sense deixar de sentir-les.

Quan et van voler desintubar, no va anar bé i van haver de tornar a introduir-te el respirador. També vas tenir un infart, i vas necessitar dues vegades hemodiàlisi. Realment vas estar diverses vegades a punt d'anar-te'n", li recorda.

La Meritxell va saber al cap d'uns dies que ingressés en Xavier que aquell malalt tan greu era el pare d'uns amics d'una amiga. "Em recordava el meu pare, que havia mort a la mateixa edat i a qui jo no vaig poder salvar". I va decidir provar sort amb una cosa que havia lle-

git sobre els sentits que es mantenen més temps en marxa durant el coma. "Tinc el màster de quiròfan, però procuro formar-me en altres àmbits. I recordava que l'oida es manté més temps. Vaig demanar als seus fills que em passessin un àudio explicant-li una cosa normal i alegre, que aviat tindrien un nadó, que estaven pintant l'habitació. I una nit l'hi vaig posar a l'orella. L'ènema que li havien posat al matí no funcionava. Els pacients amb morfina es restrenyen molt i cal fer-ho. I en ell no s'hi movia res. Al cap de 20

minuts d'acostar-li els àudios dels seus fills, l'ènema va actuar. Em vaig quedar de pedra".

La relació amb la família va ser cada vegada més intensa per part de la infermera i de tot l'equip d'uci. "No tinc prou paraules per agrair el que han fet per mi i la meua família. Jo estava en coma, la meua dona, la Maria Teresa, ingressada a Dos de Maig, la meua filla Laia vivint a Andorra. El meu fill Sergi, a Brighton, a Anglaterra. La comunicació era difícil, però ho van aconseguir. Jo no me n'assabentava, esclar".

Quan estaven a punt de desintubar-lo, la Meritxell va provar altre cop i li va posar l'àudio mentre tenia la mà d'en Xavier entre les seves. "Li vaig dir: coneixes la veu, Xavier?" I ell li va estrènyer la mà. Començava a reaccionar amb els àudios". Però va empitjorar: va venir l'infart, l'hemodiàlisi, altre cop intubat, boca-terrosa". Però se'n va sortir.

Quan se'l van emportar a la planta d'hospitalització normal, la família percebia cert malestar i va apel·lar a aquella infermera de l'àudio. Van

"Estaven a punt de desintubar-lo, li vaig posar la veu del seu fill: 'El coneixes, Xavier?', i va estrènyer la mà"

tornar a gravar les seves veus i l'equip va aconseguir que li arribés una tauleta per establir la comunicació amb els fills que l'havia estimulat durant els pitjors moments de l'uci.

"No sé si d'aquesta experiència pot sortir-ne res. En alguns quiròfans utilitzen la música per millorar la recuperació dels operats", explica la Meritxell. De moment només és una experiència entre un pacient en coma i una infermera d'intensius que ha generat un impacte enorme en tots dos, personalment i professionalment.

Meritxell Pérez ha passat l'epidèmia a l'uci covid cuidant de desenes de Xaviers. "Els dos primers mesos els vaig passar sola. Les meves filles van haver de quedar-se amb el seu pare. Quan va arribar la segona onada vaig pensar que no ho aguantaria altre cop". Ara és a la planta on arriben des d'urgències, greus però no crítics. "Em vaig fer infermera perquè m'agrada cuidar de prop. M'he dedicat a això 20 anys. Aquesta vegada vaig sentir que podia implicar-me com al principi. Em vaig sentir tan plena que no ho oblidaré".

En Xavier, tampoc. Continua lligat a l'hospital pels danys renals i neurològics i l'impacte de la seva estada aquells dos mesos. Però aquest any ha viscut altres moments únics: "He tingut dos nets. Ens vam preparar a consciència tots els de Brighton, d'Andorra i de Barcelona, per fer les quarantenes i crear una sola bombolla. Vaig llogar una torre a la Costa Brava i ens vam reunir aquest Nadal. No saps el que va ser".

La Meritxell en té la foto. ●